

Protislovenska histerija na Koroškem

Zadnji čas se položaj na Koroškem stalno zaostruje. Zdaj so najbolj surovi in žaljivi izbruhi proti koroškim Slovincem že takorekoč nekaj vsakdanjega. Ti izbruhi ne prihajajo samo od sodrge, ki se ima očito ali naskrivaj za dediče hitlerjanstva, ampak tudi od pripadnikov in funkcionarjev »demokratskih« strank, socialistične in ljudske. Mogoče se koroški Slovenci, ki morajo dan na dan prenašati to gnajenje, niti že več v polni meri ne zavedajo brutalnosti teh napadov, ker se jim zdi vse skupaj že skoro normalno. Še manj se zavedajo svoje surovosti in provincialne omejenosti — prava beseda pa je bedavost — njihovi sovražniki. Toda mi, ki živimo odmaknjeni od tamkajšnjega dogajanja, lahko bolj trezno presodimo, kam je vsa stvar že zašla. Sovražnike Slovencev na Koroškem (izraz nasprotnik se zdi premil za tako sovraštvo, ker odgovarja zgolj strankarskim nasprotstvom) je zgrabila prava protislovenska histerija.

Odgovorni avstrijski državni in strankarski predstavniki pa te histerije ne le da ne zavirajo, ampak jo javno in tajno še podpihujejo in se dejansko pridružujejo gonji proti koroškim Slovincem, čeprav v bolj premišljeni in hinavski obliki. Zdaj so prišli na dan z zahtevo po »štetju« Slovencev na Koroškem, češ da bo samo takrat mogoče urediti 7. člen avstrijske državne pogodbe, ko bo ugotovljeno številčno stanje slovenske manjšine. Namen te zahteve, ki so jo sprožili najprej najbolj zagrizeni sovražniki Slovencev, je seveda jasen: upajo, da se bo v vzdušju naravnost teroristične protislovenske gonje le malo ljudi po vaseh upalo odkrito izreči za Slovence, da bi se ne izpostavili nasilju in maščevanju vaških filonacističnih fakinov (barab). Tako bi se znašla slovenska manjšina ne le še bolj razredčena, ampak tudi tako razpršena — kot kaki sezonski tuji delavci — da bi odpadle skoro vse obveznosti po izpolnitvi 7. člena pogodbe, posebno o slovenskih krajevnih napisnih tablah, o dvojezičnosti in o mož-

nostih za prijavo k slovenskemu pouku na osnovnih šolah. Koroški Slovenci bi se spremenili po teh računih v posameznike, brez homogenosti prave narodne manjšine. Na tako stališče se je postavila tudi vlada.

»Naš tednik« je zapisal v predzadnji številki: »Mnogi od teh, če ne večina, ki se bavijo ali zasledujejo manjšinsko politiko, so bili prepričani, da bo konec koncev tudi kancler Kreisky s svojo socialistično vlado pristal na zahtevo ÖVP (ljudske) in FPÖ (liberalne stranke) po ugotavljanju manjšine oziroma »posebnem ljudskem štetju«. Pretekli torek se je izkazalo, da se v svojem prepričanju niso zmotili. Avstrijski zvezni kancler je povabil zastopnike v parlamentu ter koroškem deželnem zboru zastopanih strank (konkretno Schleinerja, Scrinzija, deželnega glavarja Wagnerja, namestnika deželnega glavarja Bacherja ter predsednika koroške FP (liberalcev) Huberja) na razgovor o dvojezičnih napisih ter uradnem jeziku. Po razgovoru je poudaril, da pride rešitev realizacije države pogodbe, člena 7, le po izvedbi posebnega ljudskega štetja v pošt. S tem se je pridružil ljudski in liberalni stranki, ki že dolgo pridigata tovrstno ljudsko štetje oziroma ugotavljanje manjšine. Kreisky pričakuje da bo posebno ljudsko štetje pri ocenjevanju manjšine avstrijski vladi v boljšo pomoč kot dosedanja ljudska štetja...«. List tudi ugotavlja, da zvezni kancler razgovora s Slovenci v takimenovanem

»kontaktnem komiteju« ne jemlje resno, če tako popušča protislovenskim zahtevam ÖVP in FPÖ in jim je pripravljen izpolniti strastno željo po »ugotavljanju« manjšine.

V zadnjih številkah pa koroški slovenski tisk najavlja protestni zbor proti ugotavljanju manjšine, ki bo v nedeljo 6. oktobra ob 14.30 v veliki dvorani Doma glasbe (Konzerthaus) v Celovcu. Protestni zbor sklicujeta Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij na Koroškem. Tisk objavlja v tej vzezi izjavo omenjenih dveh organizacij, ki pravi: »Diktatu«, s katerim nam hočejo v parlamentu in v koroškem deželnem zboru zastopane stranke in zvezna vlada vsiliti ugotavljanje manjšine, to se pravi nov plebiscit, koroški Slovenci ne bomo klonili. Ves dosedanji potek, kako izvesti od nacionalističnih sil zahtevano ugotavljanje, kaže, da zagovornikom tega načina reševanja v bistvu gre za zožitev v državni pogodbi zajamčenih pravic ali sploh za neizpolnitev obveznosti iz državne pogodbe v korist slovenske narodne skupnosti. Gre torej za naše pravice, gre za nadaljnjo usodo našega ljudstva na Koroškem.«

Ravno za obletnico koroškega plebiscita so koroški Slovenci torej izpostavljeni novemu strašnem pritisku sil, ki kljub svoji različnosti dejansko vse nadaljujejo gnusno politiko zatiranja narodnih manjšin, ki jo

(nadaljevanje na 2. strani)

Vladna kriza brez izhoda?

Zadnja dva dni so se odnosi med štirimi strankami levo-sredinske koalicije tako zaostrili, da skoraj ni več mogoče govoriti o njej. Vladne večine dejansko ni več, glede na neodpravljliva nasprotstva med socialistično stranko in drugimi tremi strankami koalicije, posebno pa med socialisti na eni in socialnimi demokrati ter krščanskimi de-

mokrati na drugi strani. To novo dejstvo je odkrito ugotovil predsednik socialno-demokratske stranke Tanassi v govoru, ki ga je imel v torek na seji vodstva svoje stranke, rekoč da zaradi takega razkola v levi sredini vlada nima več večine. Po njegovem bi bile potrebne nove, predčasne parlamentarne volitve, ki naj bi razčistile položaj. Drugi dan, v sredo, so mnogi italijanski dnevniki v svojih komentarjih Tanassijevega govora — in pod velikimi naslovi — že napovedali odstop vlade kot neizogiben, hkrati pa izrazili vsaj resnejši, skrb, kam bo to pripeljalo. Alternative za levo sredino namreč po mnenju komentatorjev ni mogoče najti. »Vladna kriza brez alternativ in brez perspektiv« — se glasi diagnoza uvodnika v dnevniku »Corriere della sera«, »La Stampa« pa je naslovlila svoj uvodnik »Proti krizi v temi«. Lahko se zgodi, da bo v hipu, ko bo ta naš članek v tisku, vlada že odstopila, lahko pa tudi, da se bo odstop

(dalje na 3. strani)

Kaj je prinesel Leone iz Amerike

»Svet za rešitev sedanjih perečih mednarodnih vprašanj polaga največje zaupanje ravno v Združene narode«. Tako je v glavni skupščini Združenih narodov poudaril predsednik Leone, ki je zaključil uradni obisk v Združenih državah.

Dodal je, da je Italija vse od začetka verovala v poslanstvo Združenih narodov ter je napravila vse po svojih močeh za povečanje njihove politične moči. Nato je Leone

spomnil na pozitivno vlogo, katero igra Italija pri gradnji Združene Evrope. Ob zaključku je izrazil želje za mir in blagostanje vseh narodov.

O čem je tekla razprava

Ob zaključku uradnih pogovorov med Leonejem in predsednikom Fordom so objavili uradno poročilo, ki poudarja koristnost

(Dalje na 8. strani)

RADIO TRST A

:: NEDELJA, 6. oktobra ob: 8.00 Koledar. 8.05 Slovenski motivi. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša. 9.45 R. Schumann: Kvintet v es duru. 10.15 Poslušali boste. 11.15 Mladinski oder: »V družini«. Napisal Hector Malot, dramaturgiral Marjana Prepeluh. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Glasbena skrinja. 13.30-15.35 Glasba po željah. 14.30 Nedeljski vestnik. 15.35 »Poslednje slovo«. Enodejanka, napisal Vittorio Calvino, prevedel Vinko Beličič. RO. Režija: Jože Peterlin. 16.30 Šport in glasba. 17.30 Plesna glasba. 18.00 Nedeljski koncert. G. Verdi: Sicilske večernice, simfonija. 19.00 Znani motivi. 19.30 Zvoki in ritmi. 20.00 Šport. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika, prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 22.00 Nedelja v športu. 22.10 Sodobna glasba. 22.25 Ritmične figure.

:: PONEDELJEK, 7. oktobra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Baročni orkester. 18.55 Formula 1: Pevec in orkester. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 19.20 Jazz glasba. 20.00 Športna tribuna. Danes v deželni upravi. 20.35 Slovenski razgledi: Srečanja - Klarinetist Igor Karlin, pianist Aci Bertonecelj. Igor Štuhec: Sedem anekdot. Pavle Merku: Tri uspanke za Jasno - Primož Trubar v naših krajih (1) - Slovenski ansambli in zbori. 22.15 Klasiki ameriške lahke glasbe.

:: TOREK, 8. oktobra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Pratika. 12.50 Medigra za glasbila s klaviaturo. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Komorni koncert. Pianist J. Demus. 18.50 Jazz kvintet Gianinija Bassa. 19.10 Od odra do filma - srečanja z igravko Slavo Mezgečev (1. oddaja). 19.25 Za najmlajše: pravljice, pesmi in glasba. 20.00 Šport. 20.15 Danes v deželni upravi. 20.35 G. Spontini: Fernando Cortez, opera. Simfonični orkester in zbor RAI iz Turina vodi Lovro von Matačić. 22.00 Nežno in tiho.

:: SREDA, 9. oktobra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Violinist Uto Ughi, pianist Tullio Macoggi. 19.10 Avtor in knjiga. 19.30 Zbori in folklor. 20.00 Šport. 20.15 Danes v deželni upravi. 20.35 Simfonični koncert. Vodi Bruno Rigacci. 22.15 Motivi iz filmov in glasbenih komedij.

:: ČETRTEK, 10. oktobra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.30 Slovenski razgledi. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Skladatelja Vittorio Fael in Albino Persoa. 19.10 Italijansko gledališče v Ljubljani. 19.25 Pisani balončki (Krasulja Simoniti). 20.00 Šport. 20.15 Danes v deželni upravi. 20.35 »Strahovi«. Drama v 3 delanah, napisal H. Ibsen, prevedel Janko Moder. SSG v Trstu. Režija: Adrijan Rustja. 22.20 Južnoameriški ritmi.

:: PETEK, 11. oktobra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Sodobni slovenski skladatelji. 18.45 Orkestri in zbori. 19.10 Slovenska pojovalna lirika (Marina Jevnikar). 19.20 Jazz glasba. 20.00 Šport. 20.15 Danes v deželni upravi. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Vokalno-instrumentalni koncert. 21.45 V plesnem koraku.

:: SOBOTA, 12. oktobra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Poslušajmo spet. 13.30-15.45 Glasba po željah. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Sopranistka Neda Pittanna, flavtist Giorgio Blasco, pianistka Livia Romaneli D'Andrea. Alessandra Mirt: Dve poeziji Silvana Del Missiera za glas, flavto in klavir. Valdo Medicus: Come le rose; Livia Romaneli D'Andrea: Primavera; Mario Simini: Val Rosandra. 18.50 Glasbena zlepljenka. 19.10 Prosvetno društvo »Naš prapor« z Oslavja. 19.25 Pevska revija. 20.00 Šport. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Miroslav Vilhar«. Napisal Miroslav Košuta. RO. 21.30 Vaše popevke. 22.30 15 minut z Mantovanijevim orkestrom.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. ♦ Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 ♦ Odgovorni urednik: Drago Legiša ♦ Tiska tiskarna Graphart, Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 77-21-51

Protislovenska histerija na Koroškem

(nadaljevanje s 1. strani)

je sicer pritiral do viška hitlerizem, a je ni on začel. Začeli so jo tisti veleniški nacionalistični krogi v stari Avstriji, ki so imeli v načrtu ponemčenje vse slovenske zemlje in ki niso bili nič boljši od poznejših nacistov, le da se Hitler takrat morda še niti ni rodil. Toda vzgajali so ga oni in oni so ga napravili za tisto, kar je bil. Ni slučaj, da je bil Avstrijec! Danes spet mrgoli takih potencialnih Hitlerjev v Avstriji in Koroška je njihovo kotišče. Tu se koti nov nemški fašizem. Pravzaprav se je že skotil in zdaj preizkuša svoje kremplje najprej na koroških Slovencih. Pozneje bi prišel na vrsto ves slovenski narod in vsi drugi narodi, ki bi bili napoti novi nacistični zveri, katero brezvestno in noro doji in ji pomaga na noge socialistična stranka.

Treba pa je reči še nekaj. Slovenija in Jugoslavija morda nista storili za koroške Slovence vsega tistega, kar bi bili lahko

in kar sta obljubljali. Omejili sta se na verbalne proteste in študentske demonstracije, za katere se novonacisti na Koroškem in na Dunaju ne zmenijo, če sploh zvedo zanje. Grožnja z internacionalizacijo koroškega vprašanja je ostala mrtva črka. Splošna slovenska javnost je premalo občutljiva za usodo koroških Slovencev. To velja tudi za našo tržaško slovensko javnost. Tistih nekaj izvodov koroških slovenskih listov, ki pridejo k nam, ostaja v Tržaški knjigarni neprodanih, čeprav so krvavo aktualni dokumenti o obupnem boju koroškega slovenstva — slovenstva, ki nam je dalo prvo slovensko državo in slovensko demokracijo, na katero smo danes ponosni, ker je že v mračnem začetku srednjega veka, v dobi nasilnikov na prestolih, volila svojega vladarja. Danes bi moral skočiti na noge ves slovenski narod in zagrmeti, kolone Slovencev bi se morale v nedeljo napotiti na protestni shod v Celovcu — tudi od nas.

Mihec in Jakec se menita, da se bosta vrgla u politiko

— Znaš Mihec, kej se bom jest odloču? De se bom vrgu u politiko.

— Ma ne! Kej si zmotjen?

— Neč nisem zmotjen. Sej videš, kaku

je. Tle ta plača za touč ta zgun ni vse skupaj neč. Pole sm dobu še ano žensko, ke be rada jemela vse sorte. Jn meni ne znese. Taku se morem lotet kej družga. Jn kej čem? Meštirja nimam nobengā, u kašni pisarni se mi ne da sedet jn tudi plače niso buhvekej. Jn taku si mislem, de be samo ses politiko pršu do dnarja.

— Jakec, vse lepu jn prou. Ma jemaš pej kej talenta, za bet politik? Vidi ke za politiko je treba znat govort. Govort jn govort. Jn ti?

— Jest mislem, de be znou. Posluš! U trenutki, ku se soočamo s problematiko energetskega virov in ko moramo prestrukturirati konkretno koordinacijo vseh investicijskih posegov tudi u vidu protiinflacijskih programov, moramo najprej in neodložljivo in z vso radikalnostjo ugotoviti gospodarske motnje in žarišča nestabilnosti. Pri tem ne smemo postopati stihijsko in se omejevat na paliativne ukrepe. Pri preverjanju stališč in delovnih metod moramo oblikovati konstruktivno ozračje, ki bo vse ekonomske dejavnike angažiralo v čim večjo učinkovitost in ustvarilo mehanizem, ki bo pospeševal proizvodnjo in dolgoročno pozitivno vplival na stabilizacijo. Pri tem se bomo morali izogibati prenapljenim improvizacijam; naša akcija mora potekati v smeri racionalnega razvoja v jačenju proizvodnih struktur. Delo bo moralo potekati čim bolj koordinirano in ob spoštovanju pristojnosti vseh institucij, ki so poklicane, da iz-

vedejo aktivno kontrolo in pospešek v proizvodnji. Ne smemo se ustrašiti, če je to neizbežno, tudi izjemnih ukrepov, seveda vedno skladno z ustavnimi določili. Ko bomo temeljito preverili dejanske perspektive, nam ne bo težko uskladiti posamezne interese in uspešno posegati tako za nacionalno kot za svetovno tržišče. Nova ravnotežja, ki bodo s tem nastala, nam bodo omogočila, da bomo brez kriz premostili obledelja prehodnih obdobij in tako dosegli rešitev vseh odprtih problemov. S tem bo ustvarjena baza za vsestranski pospešek vseh ekonomskih struktur, ki bodo odločilno vplivale na nadaljnji razvoj ...

— Ja, ja, Jakec, zadosti! Sm te zastopu. Velek si, Jakec! Zdej videm, de jemamo u tebi anga politika velicga formata. Ma kaku bi si mislu!

— Ben videš, de moja ideja ni taku namna!

— Ni, ne! Prou pametna se mi zdi. Ma če se denes u politiko, se moreš dent tudi u kašno stranko. Ne boš delau politike sam?

— Se zna, de ne. Glih zastran stranke se še nisem odloču jn ne znam...

— Ja, h demokristjanom ne stoj hodet, zatu ke tam je vre velika gneča jn te ne bojo pestili naprej. Je bulše, če si zbereš kašno tašno stranko, ke nima dosti ledi, ma ke je u vladi. Zatu ke jet u ano stranko, ke ni u vladi, nima nobenga pomena.

— Se zna, de ne. Se bom šou kej informirat, magari u Rim.

— Taku, taku!! Posluš, Jakec, ma kader boš postou minister, se boš kej spounu name? Tudi meni be pršu prou kašen lep stolček. Kašen direktor kašnega Ente, kamer se ne dela neč. Taku — anbot na teden po ano uro za kej podpisat.

— Mihec, bodi brez skrbi, ke te ne bom pozabu. Nanka če bom minister.

— Hvala ti, Jakec dragi!

Vladna kriza brez izhoda?

(Nadaljevanje s prve strani)

še za nekaj dni — težko da še za nekaj tednov — zavlekel, vendar pa se zdi dokončno neizogiben.

Socialistična neodločnost pred izbiro

Vzroki vladne krize so znani. Socialistična stranka je bila ves čas samo z eno nogo v vladni koaliciji, drugo pa si je grela ob komunističnem ognju v taboru leve opozicije. Od partnerjev v levo-sredinski koaliciji je zahtevala mnogo stvari, precej upravičenih, nekaj pa tudi pretiranih v sedanjem političnem in gospodarskem položaju. Socialistično glasilo »Avanti« jih je v svojem odgovoru Tanassiju takole označilo: spoštovanje sporazumov, sklenjenih v vili Madama, sprememba vladnih metod povsod tam, kjer se kažejo premalo uspešne, odločna akcija proti pojavom novega fašizma in tak odnos v vladi, ki bi upošteval važnost in nenadomestljivost socialistov v levo - sredinski koaliciji. Tanassiju in tistim, ki se v drugih treh strankah koalicije upirajo zlasti tej zadnji socialistični zahtevi, ki bi zapostavila socialno-demokratsko in republikansko stranko, pa očita, da hočejo sprožiti novo protikomunistično in protisocialistično »križarsko vojno«. Že iz tega je razvidno, da uporabljajo socialistični politiki v sedanji polemiki preveč strastno in zagrizeno strankarsko, naravnost izzivalno in skoro žaljivo govorico, ki napravlja tudi njihove upravičene zahteve težko sprejemljive. Očitno je, da se socialistična stranka kot celota še vedno ni dokončno odločila, ali naj sodeluje v levo - sredinskih vladnih koalicijah in naj bo v njih motor napredka v socialni smeri in glasnik delavskih teženj, ali pa naj sodeluje v opoziciji s komunisti in postane zadnji vagon njihovega vlaka. Rada bi veljala za opozicionalno in se šla revolucije, hkrati pa bi rada bila udeležena pri oblasti in vsaj mnogi v njej bi zares hoteli iskreno sodelovati pri družbeni prenovitvi italijanskega življenja v demokratičnem pluralističnem okviru. Ravno v njem vidijo velikanske možnosti, ki se ponujajo socialistični stranki in ki ji zagotavljajo samostojno vlogo v italijanskem političnem življenju, namesto da bi ostala zaradi vztrajanja pri togih ideoloških shemah privešek komunistične stranke. Odtod trenja v so-

cialistični stranki sami med pripadniki ene in druge smeri in odtod tudi njeno neprestano nihanje med vladno koalicijo in prividom skupne leve opozicije. Ta neodločnost pa je pravi izvirni greh italijanske socialistične stranke in njej je pripisati glavno krivdo, da se ta stranka ni mogla in ne more povezati s socialno-demokratsko stranko v močan socialistični blok oziroma demokratično socialistično gibanje, ki bi lahko postalo — in bi nujno postalo — prej ali slej resnična alternativa za vladno krščanske demokracije, kot se je to zgodilo že v celi vrsti evropskih držav, npr. v Nemčiji, Avstriji, Belgiji itd.

Krivda krščanskih demokratov

Krivda krščanskih demokratov za sedanjno vladno krizo pa tudi ni majhna, kajti kljub vsem lepim besedam in obljubam v teku dolgih let se njihova stranka nikdar ni odločila za kakšno resnično temeljito reformo. Vse se je nekje zagostilo in zataknilo in nemalokrat se pojavi sum, da gre tudi pri njenih obljubah in sklepanju sporazumov za preračunano igro, ki naj začasno pomiri politične partnerje, v resnici pa kar najbolj zavleče reforme in važnejše odlo-

čitve. Ta »prefriganost«, ki pa so jo že vsi spregledali, je pravo prekletstvo italijanske politike in naravnost nerazumljivo je, zakaj ni krščansko - demokratska stranka že od vsega začetka odkonila te klavrne dediščine preteklosti ali se je vsaj postopno znebila v povojnem obdobju. V resnici pa se zdi, da se je v zadnjih letih bolj oklepa kot kdajkoli.

Spričo tega je težko dajati kake napovedi o rešitvi vladne krize. Najverjetnejše so res nove volitve. A glede na zdaj že točno razmejene strankarske tabore in nezanimanje italijanskih volivcev za resnično vsebino programov ter na njihovo navezanost na zgolj strankarske barve in propagandne parole je težko pričakovati, da bodo nove volitve res prinesle kako razčiščenje položaja. Kriza današnje Italije se ne da rešiti z enimi predčasnimi volitvami in tudi ne z golimi vladnimi formulami. To je kriza družbe, ki je revna, pa se je navadila živeti bogato, in ki bi hotela veljati za demokratično, pa ima še polno glavo tistega, kar ji je vanjo vtepel fašizem. Ne samo fašistom, še marsikomu drugemu se toži po totalitarnih metodah in po čudodelnih voditeljih, ki bi jih odrešili truda misliti z lastno glavo in vsakodnevne trudapolne odgovornosti za reševanje problemov.

Carastus

Kaj predvideva državni proračun

Vlada je odobrila državni proračun za leto 1975. Predviden je primanjkljaj 7 tisoč 373 milijard lir ter je približno enak, kot je bil predviden za leto 1974. Primanjkljaj je zadnja leta naraščal in sicer zlasti od leta 1973 dalje. Prihodnje leto bodo predvideni izdatki znašali 29 tisoč 475 milijard, dohodki pa 22 tisoč 102 milijardi. Vlada je skušala čim bolj brzdati tekoče izdatke v korist investicij.

Državni proračun je vključen v poročilo o gospodarskih predvidevanjih za leto 1975. Na vladni seji sta poročilo obrazložila zakladni minister Colombo ter minister za državni proračun in gospodarsko programiranje Giolitti. Po zakonu ga mora vlada predložiti parlamentu do 30. septembra.

Giolitti je časnika izjavil, da poročilo kot običajno vsebuje obrazložitev itali-

janskega in mednarodnega gospodarskega poočaja, daje podatke o letošnjem proračunu in o proračunu za prihodnje leto ter nakazuje temeljne smernice kratkoročne in srednjeročne vladne politike.

Za letos predvidevajo, da se bo kosmati narodni dohodek povečal za štiri in pol odstotka, zasebna potrošnja za tri in pol odstotka in javna potrošnja za 2 odstotka. Po istih ocenah se bodo cene potrošnega blaga do konca leta dvignile za 20 odstotkov, investicije za 6 odstotkov in izvoz za sedem odstotkov. Uvoz bi moral pasti za pol odstotka in primanjkljaj v plačilni bilanci bo znašal okrog 5 tisoč 300 milijard lir.

Za prihodnje leto predvidevajo, da se bo narodni dohodek povečal samo za poldrugi odstotek. To je daleč od povprečnih pet odstotkov, katere določa gospodarska petletka. Ista predvidevanja dodajajo, da se bo zasebna potrošnja v letu 1975 dvignila za poldrugi odstotek, javna potrošnja za en odstotek cene potrošnega blaga za 16 odstotkov, investicije za šest odstotkov in pol, izvoz za šest odstotkov in uvoz za en odstotek. Primanjkljaj plačilne bilance pa naj bi dosegel 2 tisoč 900 milijard lir.

V nadaljevanju je socialistični minister povedal, da bo v prihodnjem letu mogoče doseči omenjene postavke pod pogojem, da se ne bodo dohodki od odvisnega dela povečali povprečno v celem letu za več kot 16 odstotkov, včevši draginske doklade, to je le toliko, da se obdrži sedanja raven realnih plač. Obenem je Giolitti poudaril, da tudi splošni izdatki javne uprave ne smejo preseči omenjenih 16 odstotkov.

Nekateri tolmačijo Giolittijevo poročilo kot namen, da bo vlada za prihodnje leto sprejela strogo deflacijsko politiko, proti kateri toliko govorijo sindikati. Slednji se bo-

(Nadaljevanje s 7. strani)

Evropska gospodarska skupnost in kmetijske cene

V Luksemburgu so se 2. oktobra sestali kmetijski in zunanji ministri Evropske gospodarske skupnosti, da se sporazumejo o novih cenah za kmetijske pridelke. Bormska vlada je zavrnila sklep, ki je bil 20. septembra sprejet v Bruslju in po katerem naj bi s 1. oktobrom kmetijske pridelke podražili za 5 odstotkov.

Kancler Schmidt je pojasnil, da je njegova vlada zavrnila preveliko podražitev kmetijskih pridelkov, da bi rešila Evropo pred nadaljnjim razkrajanjem. Nekatere vlade so namreč sprejele dodatne zaščitne ukrepe v korist svojih kmetov ter na škodo skupne kmetijske politike v Evropi. To

velja po mnenju nemških gospodarskih krogov za Italijo, Francijo, Belgijo in Dansko. K temu je treba dodati še naraščanje inflacije ter potrebo zaščite najširših krogov potrošnikov v mestih in zlasti industrijskih središčih. Nekateri komentatorji pripominjajo, da tako socialno-demokratska vlada v Bonnu daje prednost delavskim slojem v industrijskih središčih pred kmečkim prebivalstvom.

Britanski ministrski predsednik Wilson je izjavil, da Velika Britanija podpira zahteve bonnske vlade, da je treba vzeti v po-noven pretres celotno kmetijsko politiko Evropske gospodarske skupnosti.

Deželni poslanec Štoka o padcu deželne vlade

Deželni poslanec Slovenske skupnosti Drago Štoka je podal ob odstopu deželne vlade Furlanije - Julijske krajine na zahtevo dosedanjih partnerjev v koaliciji socialistov izjavo, v kateri je rekel med drugim, da je izbruhnila ta kriza v najtežjem trenutku za življenje in gospodarski ter socialni napredek naše dežele. Zato zadeva to vse deželno prebivalstvo. »Naravnost tragično je, ko vidimo, da je padla deželna vlada prav v hipu, ko bi morala biti najbolj učinkovita, in to morda celo iz malenkostnih, osebno-političnih vzrokov, ki nimajo nič ali le malo opraviti s pravo politiko. Vidimo odstopati deželni odbor prav v trenutku, ko bi mora rešiti probleme prevoznih, ki so danes v akutni krizi, stanovanjske probleme in probleme, ki zadevajo študente, delavce in vse delovne ljudi naše dežele,« je rekel Štoka.

Potem pa je izrekel Štoka tudi hudo kritično sodbo o dosedanjem deželnem odboru, ki se v letu dni svojega delovanja ni hotel konkretno in celovito lotiti najvažnejših socialnih in gospodarskih problemov v deželi. Reševal jih je le delno. Ni rešil problema prevoznih ne stanovanjskega problema, katerega je še poslabšal, ker je hotel za vsako ceno izvajati zakon 865/71, ki je škodljiv in krivičen za naše poljedelce in male zemljiške lastnike.

Štoka pa je izrekel grajo na račun dosedanjega deželnega odbora tudi zato, ker kljub svojim obljubam (v programskih izjavah predsednika Comellija 30. junija 1973) ni skoraj nič storil za rešitev problemov slovenske manjšine. Res je bila organizirana v Trstu mednarodna manjšinska konferenca, ki jo je največ financirala dežela, in to je treba priznati, toda drugih korakov v tej smeri dosednji deželni odbor ni napravil. Že leto dni leži v deželni zbornici predlog vsedržavnega zakona, ki bi ga moral obravnavati po 26. členu deželnega statuta, deželni svet, da bi tako v celoti pretresal probleme slovenske narodne manjšine. Vendar ni storil ničesar, odnos do slovenske manj-

šine se je celo poslabšal. Dovolj je prebrati pismo, ki ga je poslal zunanji minister Moro 11. septembra predsedniku tržaške pokrajine in predsedniku iniciativnega odbora za mednarodno manjšinsko konferenco. V njem uporablja minister celo izraz »minoranze slave« (slovanske manjšine), kakor da bi bile v Italiji tri ali štiri »slovanske« manjšine in ne ena sama, slovenska. V istem pismu je priporočil minister »veliko previdnost«, ki da je potrebna glede morebitnih posledic mednarodne manjšinske konference. »In tako je trideset let potem, ko je stopila v Italijo veljavna demokratična ustava, ki izrecno določa zaščito jezikovnih manjšin, in dvajset let po londonskem memorandumu treba biti pri reševanju problemov slovenske narodne manjšine — tako si je treba tolmačiti pismo zunanjega mini-

stra Mora — ne le previdni, ampak »zelo previdni«, je sarkastično ugotovil Štoka.

Na koncu je Štoka še enkrat dejal, da je deželna vlada odpovedala tudi pri reševanju problemov slovenske manjšine, čeprav je treba priznati, da je ob več priložnostih pokazala dobro voljo. Končal je z besedami, da je treba, da se ta kriza hitro konča in da ne bomo pričeli samo nekoristnim diskusijam, ampak da se takoj sestavi nov deželni odbor, ki bo sposoben reševati probleme, ki tako trdo zadevajo prebivalstvo dežele Furlanije - Julijske krajine.

—o—

V Velikem Repnu bodo obhajali od 10. do 13. oktobra »kraško ohceta«. Poroka bo v nedeljo 13. t.m. v repentaborski cerkvi, zbirališče za narodne noše ob 9.45 pred cerkvijo. Ženin in nevesta sta Edi Bukavec s Proseka in ljubka Vijolica Finotto iz Prečnika.

Dotiskana je pesniška zbirka Irene Žerjal »Klišarna utopičnih idej«. Izšla je v samozaložbi v Trstu.

S seje sveta Slovenske skupnosti

Svet Slovenske skupnosti je na seji dne 30.9.1974 posvetil glavno pozornost krizi, ki je na deželni ravni zajela stranke leve sredine. Po poročilih predsednika sveta Hareja ter članov izvršnega odbora Štoke, Legiša in Dolharja se je razvila živahna diskusija, v katero so posegli Sosič, Ladi Vremec, Ladi Rebula, Simčič, Tuta, Terčon, Metlika, Maver, Lokar, Mljač, Marc, Zahar, Petaros, Azman in drugi.

Svet Slovenske skupnosti je nato odobril stališče, ki ga je ob deželni krizi zavzel izvršni odbor, ko je kritično ocenil delovanje deželnega odbora, saj se ni v enem letu svojega obstoja temeljiteje soočil s problematiko slovenske narodne skupnosti, tako kot se je v imenu strank levega centra, to je DC, PSI, PSDI in PRI zavzel v svoji programski izjavi predsednik deželnega odbora dr. Comelli.

Svet je z zadovoljstvom vzel na znanje korake izvršnega odbora in svojega deželnega svetovaleca, ki sta v posebnem pismu

predsedniku deželneke sveta Berzantiju dne 18. septembra letos zahtevala, naj pride na dnevni red diskusija o zakonskem predlogu, ki ga je svetovalec Štoka vložil 7. julija 1973 v deželnem svetu v imenu Slovenske skupnosti in SDZ iz Gorice in v katerem so predvidena zaščitna določila za slovensko narodno skupnost v Italiji.

Svet Slovenske skupnosti je nato obžaloval namero načelnikov svetovalskih skupin ter predsedstva deželnega sveta, po kateri bi moral iz formalističnih razlogov odpasti v splošni razpravi o odstopu deželnega odbora poseg deželnega svetovaleca Slovenske skupnosti. Odločen nastop Slovenske skupnosti in slovenske javnosti, posebej tiska, pa je to nedemokratično namero preprečil.

Svet Slovenske skupnosti je nato v smislu sporazuma s strankami leve sredine predlagal kandidate za razne komisije, in sicer Antka Terčona v upravni svet glavne deželne bolnišnice v Trstu, Aleša Lokarja v zastopstvo mednarodnega zavoda Sesljan, Ladija Vremca v upravni svet tržaškega velesejma, Ignaca Marca v upravni svet tržaške dobrodne ustanove, Teofila Simčiča v upravni svet Tržaške hranilnice in Zorka Hareja v upravni odbor Stalnega tržaškega gledališča.

Ob koncu je svet Slovenske skupnosti ostro obsodil sklep avstrijske socialistične stranke, avstrijske ljudske stranke ter avstrijske liberalne stranke, da se Slovenci na Koroškem morajo prešteti. Ta pobuda je proti členu 7 avstrijske pogodbe in je proti vsakršnemu principu demokratičnosti, ker zakriva zgolj fašistične težnje avstrijskih vsedržavnih strank. Če se bodo morali koroški Slovenci prešteti, bo to prvi primer narodnostnega štetja v Evropi po drugi svetovni vojni.

Svet Slovenske skupnosti je izrekel slovenskim koroškim organizacijam, posebej NSKS svojo solidarnost v boju proti diskriminacijam avstrijskih oblasti in avstrijskih vsedržavnih strank.

Problem, ki zadeva tudi Trst

V ospredju pozornosti je bilo te dni tudi vprašanje preureditve državnega ladjevja, to je družbe FINMARE ter pomorskih prog pretežno vsedržavne važnosti. Minister za trgovinsko mornarico Coppo je imel o zadevi obširne posvete s predstavniki štirih zainteresiranih samoupravnih dežel ter s sindikati.

Coppo je povedal, da bodo velike potniške ladje državnega ladjevja v treh letih dali v razpremo. Istočasno jih bodo zamenjali z novimi tovarnimi ladjami, ki so rentabilne v nasprotju z velikim krimanjkljajem državnega potniškega ladjevja. Država bo novo ladjevje podpirala pet let ter bodo vsako leto pregledali njegovo rentabilnost. Po petletnem obdobju bodo ostale v prometu samo rentabilne ladje ter tiste, katerih podpiranje bi bilo še potrebno zaradi splošnih narodnih koristi.

Preureditev ladjevja ne bo prizadela zaposlitve strojnega osebja, pač pa natakraje. Za slednje bodo skušali dobiti zaposlitev na kopnem oziroma jih bodo poklicno prekvalificirali. V nasprotju z odpravo linijskih potniških ladij, bodo ohranili manjše ladje za turistična križarjenja, ki se izplačajo.

Deželni odbornik Stopper je ministru predložil nujnost čimprejšnje porazdelitve 160 milijard lir med italijanske luke, v številu Trst, po takimenovanem drugem modrem načrtu ter na podlagi predlogov, katere je stavil medministrski odbor za gospodarsko programiranje po posvetovanju s prizadežnimi deželami. Končno ga je prosil, naj se osebno zavzame za rešitev spora med tržaškim pristaniščem ter družbo za prekoalpski naftovod SIOT. Slednja noče plačevati taks za vkrcani in izkrcani petrolej.

S TRŽAŠKEGA

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE

Kulturni dom

OTVORITVENA PREDSTAVA

sezona 1974-75

IVAN CANKAR

ZA NARODOV BLAGOR

Komedijska v štirih dejanjih

Scena: DEMETRIJ CEJ

Kostumi: MARIJA VIDAU

Režija: MARIO URŠIČ

V sredo, 9. oktobra 1974 ob 20.30 uri (Abonma premijski - Red A)

V soboto, 10. oktobra 1974 ob 20.30 uri (Abonma Red B)

V nedeljo, 13. oktobra 1974 ob 16. uri (Abonma nedeljski popoldanski - Red C)

V sredo, 16. oktobra 1974 ob 20.30 (Abonma mladinski v sredo - Red D)

V četrtek, 17. oktobra 1974 ob 20.30 uri (Abonma mladinski v četrtek - Red E)

Abonmaji so na razpolago do sobote 5. t.m. v Tržaški knjigarni. Od ponedeljka 7. t.m. dalje so abonmaji in vstopnice na razpolago pri blagajni Kulturnega doma vsak dan (razen nedelje) od 8. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav.

—o—

Izvršni odbor Stalnega slovenskega gledališča je danes sklenil predlagati Upravnemu svetu spremenitev skupa z dne 30. julija 74 v smislu, da se redno prične sezona in sodeluje na srečanju dramskih gledališč Alpe - Adria. Izvršni odbor je upošteval politično podporo vseh strank ustavnega loka, s predstavniki katerih se je v zadnjem tednu sestel, in jamstva, ki so jih sprejele stranke leve sredine, ki odgovarjajo za neposredno upravo občine, pokrajine in dežele. Izvršni odbor je upošteval obveze tržaškega župana in sklepe zadnje seje deželnega odbora o stvarni pomoči Stalnemu slovenskemu gledališču in o ponovnem posredovanju v Rimu.

Na tej osnovi se bo lahko pričela redna gledališka sezona. Še vedno pa je odprto vprašanje priznanja Stalnega slovenskega gledališča s strani Ministrstva za turizem in prireditve in torej je še vedno odprta dokončna ureditev položaja slovenske gledališke ustanove, za kar so se ponovno odločno zavzele vse politične sile.

Izvršni odbor se zahvaljuje slovenski in italijanski demokratični javnosti za veliko podporo, ki jo je nudila slovenski gledališki ustanovi.

Upravni svet se bo sestel v ponedeljek 7. oktobra.

—o—

SLOVENSKI KULTURNI KLUB

Ulica Donizetti 3/1

Če bi začetek šolskega leta za nas dijake ne imel nobene druge privlačnosti — eno vendarle ima: da se z oktobrom prične tudi redno delovanje našega kluba.

Veseli nas, da se bomo spet srečali. Upamo, da bomo tako odborniki kot člani, poživljeni od hladnih valov morja, sveže prestopili h delu.

Sezono odpiramo v soboto 5. oktobra ob 19.15. Na sporedu bo

DRUŽABNI VEČER S PLESOM

Vabljeni!

Spremembe na trgovski šoli

Letos je prišlo do gotovih sprememb tudi na slovenski srednji trgovski šoli, ker je napovedana ukinitve dveh zadnjih višjih razredov, češ da je vpisanih premajhno število dijakov.

Ministrska namera bo povzročila hud udarec za razvoj našega šolstva in tudi za učečo mladino, ker ji bo odvzeta možnost do nadaljnjega študija in novih službenih mest.

Po zadnjih vesteh je prišlo tudi do osebnih sprememb na tem zavodu. Za ravnatelja slovenske višje trgovske šole v Gorici je imenovan prof. dr. Albin Sirk, ki je bil do-

slej redni profesor na slovenski gimnaziji-liceju.

S tem imenovanjem bodo imele vse štiri goriške slovenske srednje šole vsaka svojega ravnatelja.

Novemu ravnatelju izražamo čestitke z željo, da bo to šolo dvignil in razširil!

—o—

ZACETEK IN TEŽAVE

Po starem pregovoru je vsak začetek težak. Tako je menda tudi ob začetku šolskega pouka.

Manjkajo še učilnice, šolske moči in tudi število šolarjev ni še dokončno.

O učilnicah in poslopih za slovenske šole v Gorici skoraj ni že več lahko misliti. To je vse stvar obljub in odlašanja.

Pri nastavljanju učnih moči tudi še ni vse urejeno. Mnogi srednješolski profesorji še čakajo na uradne odloke, kar vsekakor ni v prid rednemu pouku.

Število šolarjev in dijakov tudi še ni dokončno znano. Prvi dan pouka jih je bilo vpisanih okoli 1200 v raznih vrstah šol. Tudi ni še znano do danes, ali bo na nižji šoli »I. Trinko« pet paralelek, pa v prvem razredu. Do tega pa bo moralo priti, ker je vpisanih nad sto dijakov in dijakinj.

—o—

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

V OKVIRU III. KULTURNEGA SREČANJA

ALPE-ADRIA

Ivan Cankar

ZA NARODOV BLAGOR

komedijska v štirih dejanjih

V gledališču »Verdi« v Gorici, 10. oktobra 1974 ob 21. uri (Predstava v abonmaju)

Vljudno prosimo,

da bi poravnali naročnino, bodisi po položnici bodisi v upravi, vsak dan od 9. do 12. ure, razen ob ponedeljkih in sobotah.

Števerjan

NAŠ ŠPORT

Že zadnjič smo poročali o nekaterih izidih pri tekmah športnega združenja »Brda« v Števerjanu.

Zdaj navajamo rezultate ostalih športnih iger in kolesarstva.

Kakor je bilo napovedano, bi se morale vršiti kolesarske tekme že prejšnji petek zaradi dežja so bile prestavljene na soboto.

Tekmovalci so bili razdeljeni v vrste mlajših, srednjih in odraslih.

Med najmlajšimi je prvi prišel Terpin Marko (Valerišče) v času 1'25", za njim so se po vrsti uvrstili Terpin Simon (Klanec), Vogrič Armand (Bukovje), Černic Marinka (Oslavje), v času 1'45".

Tekmovali so na progi Bukovje - Križišče.

Na progi Križišče - Dvor, so se »srednji« takole uvrstili: Srebrnič Martin, 5 minut, Komjanc Marko 5,30 min. Lango Marino 5,30 minute.

Proga Bukovje - Dvor (»odrasli«):

Srebrnič Pavel 6 minut.

Vogrič Klavdij 6 min. 45 sek.,

Planišček Florijan 6 min., 50 sek.,

Pri lahki atletiki se je v metu krogle pomerilo 9 tekmovalcev. Po vrsti so v dosežkih Srebrnič Martin, Terčič Marko, Konzutti Franko. Enako število se je udeležilo meta diska. Na prvi dve mesti sta prišla Terpin Damjan in Konzutti Franko.

Pri tekmovalcih na 50 in na 100 metrov je bilo po devet tekmovalcev. Prva dva sta na 50 metrov prišla Cerani Pavel in Terčič Marko. Na 100 m pa Srebrnič Martin in Cerani Pavel. Dekleta so bila razdeljena na dve ligi, A in B.

Tekmovali so v metu krogle in diska ter v teku na 50 in 100 metrov. V ligi A se je uvrstilo pet tekmovalk. Največ točk sta odnesli Cerani Carla in Černic Marinka.

V ligi B je bilo šest tekmovalk. Tu so se na prvih mestih odlikovale Simčič Jožica in Gravnar Anica.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Nova številka revije »Prostor in čas«

Razveselili smo se, ko je po daljšem presledku izšla nova, 5. in 6. številka revije »Prostor in čas«. Začenja se s pesmimi Gregorja Strniša. Nekatere so zelo lepe, v njih uporablja Strniša rahlo arhaiziran jezik in ritem, pa tudi primere, ki spominjajo na ljudske pesmi. Nekaterim je dal nemške naslove, kot npr. »Der Zauberberg«, v spomin na sloviti roman Thomasa Manna, ki se dogaja v nekem zdravilišču v Davosu.

Sledi esej Antona Slodnjaka »Slovstveni obraz Ksaverja Meška«; pravzaprav je to besedilo govora, ki ga je imel ta ugledni literarni zgodovinar na strokovnem posvetovanju slavistov v Slovenj Gradcu za stoletnico Meškovega rojstva. Ta njegova spominska beseda zveni kot nekak zagovor Meškovega literarnega dela, ki se zdi menda nekaterim zastarelo in nepomembno. Zdi se, da je imel vsaj Slodnjak ta občutek, ker je rekel med drugim: »Če vrednotimo Meškovo pripovedno in dramatično delo, nas pri tem seveda ne sme motiti ozir na Cankarjevo umetnost, ki je bila pač stvaritev enkratnega in neponovljivega genija, medtem ko je tudi to, kar je najboljšega v Meškovem opusu, vendarle dosežek samo nadarjenega in stremilivega diletanta, kateremu je bilo umetniško ustvarjanje kljub vsemu šele drugi poklic poleg duhovniške službe. Navzlic temu se bojim, da bo tudi tako oprezno vrednotenje Meškovega slovstvenega obraza izzvalo take ali drugačne ugovore. Dandanes je med mladimi ljudmi in celo med slovstvenimi zgodovinarji, ki niso po letih najmlajši, modno zaničevanje vrednosti vsega starejšega leposlovja, ki ga ni mogoče interpretirati v duhu sodobnih literarnih ali družbenih tokov. Razumljivo je — nadaljuje Slodnjak — da priznavamo tudi v slovstvu predvsem to, kar nam osebno ali svetovnonazorsko ugaja, in da gledamo s pisanimi očmi na de'a, ki so nam po formi in vsebini tuja in neprivlačna. Tudi sam sem tako grešil in še grešim.«

K temu bi bilo pripomniti samo to, da so bili in so s tega stališča diletanti skoro vsi pisatelji na svetu, kajti skoro vsak ima tudi kak drug poklic,

s katerim si mora služiti vsakdanji kruh, ker od literature ne more živeti. Poleg tega, da je v marsikaterem pogledu tudi dobro, da ostaja pisatelj tako v tesnem stiku z ljudmi, ki bi jih sicer nikoli ne spoznal, in s problemi, ki bi mu ostali tuji, ter bi bil stalno v skušnjavi, da se zapre zgolj v lasten svet. Tako bi lahko proglasili za literarne diletante ne le Valentina Vodnika, Prešerna in Župančiča, ampak tudi skoro vse sodobne slovenske pisatelje in pesnike z Borisom Pahorjem in z Alojzom Rebulom na čelu, ki si morata, kot znano, služiti za življenje s poučevanjem. Vnašati take kriterije v literaturo ali jih resno jemati se nam zdi zelo čudno; nedvomno se je zaneslo to tudi na literarno-ustvarjalno področje iz slavistike, kjer se postavljajo uradno potrjeni, profesionalni slavisti na visoke podstavke nasproti takojmenovanim diletantom, ki se ukvarjajo, kot npr. Janez Gradišnik z jezikoslovjem zgolj iz veselja ali nuje, da potegnemo naše jezikoslovje iz jarka, v katerega so ga zapeljali ravno profesionisti.

Pripovedno leposlovje je v tej številki le šibko zastopano s črtico Nade Gaborovič »Evidentirano življenje«. Tone Frelj je objavil enodejanko »Osamljena cipa in trije moški«. Zdi se, kot da so za današnje literate ljubljanske cipe najbolj zanimive in najgloblje doživljajoče Slovenke; morda se jim zdijo simbol časa. Dobre pesmi so prispevali Marica Škorjanec, Edelman Jurinčič, Anči Janežič, France Lokar in Nevin Birsa.

Esejistični del je zanimiv in aktualen predvsem zaradi zapiskov Borisa Pahorja »Iz dnevnika 1971«. Škoda, da so prekratki. Jaka Müller piše »Razmišljanja o(b) Slovenskem knjižnem jeziku«, ki se bodo nadaljevala še v prihodnji številki. Pretresljivo je brati spis Ivana Škafarja »Pred sedemdesetimi leti«, ki se v tej številki končuje in ki prikazuje, kako so Madžari cinično pripravljali narodno smrt prekmurkim Slovincem. Poleg tega prinaša tudi ta številka precej prevodov in ocen ter krajših spisov.

tf

Oktobrska» Mladika«

Te dni, prav za začetek šolskega leta, je izšla 7/8 številka Mladike. Opozarjamo na zanimive članke: Slovenstvo in današnji čas, o slovenskih gledališčih in filmih, razgovor s koroškim nosilcem samostojne slovenske liste dr. Pavlom Apovnikom, kratke novice pod zaglavjem Antenna, kar je v tej številki novo, na prvi dan šole, na televizijo in na socialni kotiček, na zamejsko in zdamsko literaturo, na oceno knjig in publikacij. Seveda ne manjka tudi Čuk na obelisku in pisma. V tej številki je tudi nagradna novela Tragedija vprašaja, ki je dobila tretjo nagrado in jo je napisal Tine Šoben. Številka je zanimiva in jo priporočamo.

—o—

PROF. EDVARD KOCBEK V TRSTU

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu bi želelo proslaviti življenjski jubilej prof. Edvarda Kocbeka. Za to je določil dan 14. oktobra t.l. ko začne svoje redne večere. Rojanski pevski zbor bo pod vodstvom prof. Humberta Mamola imel kratek koncert, nato pa smo povabili prof. Kocbeka, da bi prebral on sam nekaj svojih pesmi. Prosili ga

bomo za razgovor. Tako bo večer ves posvečen jubileju.

Večer bo v ulici Donizetti 3, v veliki dvorani Slovenske prosvete. Začetek bo ob 20.30. Po programu bo družabni večer. Že danes opozarjamo na to srečanje tržaške Slovence in jih vabimo, da se večera udeležijo.

—o—

INTERVJU S KOCBEKOM NA RADIU TRST A

Za sedemdesetletni rojstni dan Edvarda Kocbeka 27. sept. je oddajal radio Trst A po večernih poročilih (ob 20.30) intervju z njim; petnajstminutni intervju (drug) je bil na sporedu tudi naslednji dan, v soboto, v oddaji »Umetnost, književnost in prireditve« ob 18.15. Intervju je posnel v Ljubljani na trak radijski časnikar Sergij Kocjančič.

Prav za njegov sedemdeseti rojstni dan pa je povno zelo ostro pisal o Kocbeku v sobotnem »Delu« njegov nekdanji najbližji sodelavec in zaupnik (kurir) v partizanih Jože Javoršek (Brejc) in ga obtožil med drugim nesodelovanja s socialističnimi oblastmi v povojnem času.

Mladini ob začetku šolskega leta

1. oktobra se je začelo šolsko leto tudi na slovenskih šolah v Italiji. Ob tej priložnosti prirčno pozdravljamo vse naše šolarje, od prvotolcev osnovnih šol do maturantov višje gimnazije in jim želimo mnogo uspeha pri učenju, pa tudi v ostalem delovanju, športnem in drugem, ki dopolnjuje šolsko izobrazbo. Enako toplo pozdravljamo njihove profesorje in učitelje z željo, da bi rodil njihov trud obilen sad, pa tudi, da bi v šoli vedno bolj gledali na celotno prizadevanje in inteligenco mladih ljudi pred seboj kakor pa na zgolj suhoparno šolsko znanje »na pamet«. Izkušnje potrjujejo, da za nabiflanim znanjem včasih ni prave bistrosti in življenjske razboritosti, ampak le strah pred profesorji ali pred starši. V življenju se navadno veliko bolj znajdejo tisti, ki so se v šoli zanimali še za mnoge druge stvari, čeprav so pri tem nekoliko trpeli šolski predmeti, kakor pa odličnjaki, kajti pri reševanju življenjskih problemov šolska nabiflanost le malo pomaga, pač pa široka razgledanost in moralne kvalitete, poleg krepkega zdravja.

Zato naj bi profesorji in učitelji ne pozabili, da imajo mladi pred njimi tudi telo (in včasih hude probleme doma), mladi pa naj ne bi pozabili, da imajo njihovi učitelji tudi živce in ponos in da enostavno ne morejo vsega požreti, kar si izmisli mladostna objestnost ali celo odurna ošabnost raznih bogataških sinčkov, ki bi se radi šli revolucionarje, a samo proti profesorjem, ne tam, kjer bi bilo treba za ideal trpeti. Vsekakor bo šolsko delo dajalo boljše sadove, če bodo mladi spoštovali in cenili svoje profesorje in učitelje in ne bodo videli v njih samo nameščencev, ki le zaradi kruha opravljajo svojo službo. Zato naj bi bili naši vzgojitelji res pravi razumniki, tudi oni naj se čimbolj zanimajo za naše narodne in splošne probleme in naj dajejo mladini vzgled prave angažiranosti za ideale, vzgled požrtvovalnosti in aktivne udeležbe v kulturnem in drugem javnem življenju. Kako bi mogli mladi spoštovati vzgojitelja, ki nikoli ne vzame v roke nobene slovenske revije, ga ne zanima noben slovenski problem, niti usoda njegovega naroda in naše manjšine in se ukvarja s »politiko« samo, v kolikor je od nje odvisna njegova plača? Na srečo je med našimi vzgojitelji malo takih ljudi, a želeli bi bilo, posebno v interesu mladine, ki jim je zaupana, da bi ne bilo nobenega.

Tako učenci kot učitelji pa naj bi kot celota skrbeli za ugled in vedno višjo raven slovenske šole, namenjene naši manjšini.

Posebna naša misel in pozdrav pa veljata mladini v Slovenski Benečiji, kateri je še vedno odrekana osnovna pravica vsakega šolarja — da je deležen pouka v svojem materinem jeziku. Naš boj za to ne bo nikoli prenehal.

—o—

V prvi razred slovenske gimnazije v Celovcu se je vpisalo letos 67 učencev. Prvi in drugi letnik imata po tri razrede. Vseh dijakov je letos 431.

Mednarodni posveti o petroleju

V Washingtonu so imeli zasedanje zunanji in finančni ministri Zdrženih držav, Velike Britanije, Francije, Zahodne Nemčije in Japonske ter razpravljali o svetovnem gospodarskem položaju, zlasti o ceni petroleja. Cena petroleja se je v enem letu povečevala ter spravlja v nevarnost poloma svetovno gospodarstvo, posebno še šibka gospodarstva zaostalih dežel.

Konferenco so sklicali na pobudo ameriškega zunanjega ministra Kissingerja, da bi države uvoznice petroleja zavzele skupno stališče proti arabskemu petrolejskemu monopolu. Arabci so se močno razburili, ko je ameriški predsednik Ford v glavni skupščini Zdrženih narodov opozoril, da lahko tudi druge države uporabijo svoj izvoz za protiorožje, če bodo Arabci nadaljevali izsiljevanje s petrolejem. Združene države, ki zalagajo ves svet z živili, bi lahko proti Arabcem na primer takoj pričele prehranski bojkot. Kljub temu pa je videti, da bodo na konferenci v Washingtonu skušali sestaviti kompromisne predloge, po katerih naj bi petrolejske države uporabile velike dolarске zasluzke za investicije v drugih deželah, zlasti v zaostalem svetu.

O petrolejski problematiki razpravljajo tudi na letnem zasedanju Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke, ki se je pričelo v ponedeljek v Washingtonu.

Svetovna banka je za to priložnost objavila poročilo, iz katerega je razvidno, da je podražitev petroleja postala ena glavnih nevarnosti za stabilnost v svetu. Po svetu krožijo ogromne količine tako imenovanih petrolejskih dolarjev, katere zaslužijo arabski šejki. Petrolejski dolarji s špekulacijsko selitvijo iz države v državo ustvarjajo motnje v svetovnem monetarnem sistemu. Države uvoznice petroleja, med katerimi so tudi zaostale dežele, imajo vedno večji primanjkljaj v plačilnih bilancah s tujino in stopnja inflacije skokoma narašča.

Svetovna banka v svojem poročilu pravi, da bodo države uvoznice petroleja v prihodnjih petih letih zbrale 650 milijard dolarjev. Do leta 1985 bo ta vsota narasla na ogromno količino 1200 milijard dolarjev.

Svetovna banka nadaljuje, da bo gospodarska kriza prizadela zlasti zaostale dežele. Podražitev petroleja se pridružuje negotovost menjalnih tečajev, zastajanje svetovnega razvoja in naraščanje cen umetnih gnojil. Zlasti zadnji dve dejstvi sta tesno povezani z arabsko podražitvijo petroleja.

Osem sto milijonov ljudi — poudarja poročilo svetovne banke — je v nevarnosti, da se njihovo življenje v prihodnjih desetih letih ne bo prav nič izboljšalo. Za nadaljnje stotisoče pa bo napredek zelo skromen.

Ugledni list »New York Times« opozarja na veliko nevarnost, katero pomeni akumulacija pretirane količine denarja v rokah petrolejskih držav. Če se bodo predvidevanja Svetovne banke uresničila — piše list — bodo proizvajalci petroleja postali središče svetovne moči. Petrolejske države bodo zmožne, da uvozijo z Zahoda velike količine orožja in najnovejše vojaške tehnike, kar so že pričele delati. Petrolejske države bodo imele vedno večji vpliv na gospodarstvo in na vlado številnih držav. Zaradi

ttega morajo Združene države in njihove zaveznice sprejeti učinkovite gospodarske ukrepe proti mednarodnim petrolejskim močcem.

Če v svetu ne bo obnovljeno gospodarsko ravnovesje — nadaljuje »New York Times« — se bodo ne samo Združene države, marveč tudi proizvajalke petroleja znašle pred nevarnostjo gospodarske katastrofe. Proti izsiljevanju petrolejskih močtev — zaključuje »New York Times« — je treba iskati rešitev v novih energetskih virih, kot je na primer uran, ter v povečanju petrolejskih zalog in proizvodnje petroleja v državah, ki niso članice arabske petrolejske organizacije.

Soodgovorne za sedanjí gospodarski položaj v svetu so poleg držav izvoznic petroleja velike mednarodne petrolejske družbe. To velja zlasti za tako imenovane sedmere sestre, to je za pet ameriških družb, eno britansko ter eno britansko-nizozemsko. Te družbe kljub judovskemu kapitalu v nekaterih delajo dobre kupčije z arabskimi šejki. Razni izvedenci sodijo, da so nekatere družbe same svetovale Arabcem dvig cen petroleja.

Kako petrolejske države uporabijo tako imenovane petrolejske dolarje, to je denar, katerega zaslužijo z izvozom petroleja? Eden izmed vzrokov, da petrolejski dolarji povzročajo motnje v svetovnem gospodarstvu, je ta, da petrolejske države nimajo niti zadostnega prebivalstva, niti dovolj razvitega gospodarstva, da bi ta denar uporabile kot investicije doma. To velja zlasti za arabske države, kot so Libija, Saudska Arabija, Abu Dabi in Kuwait. Te slednje dežele ne bodo niti čez deset let imele toliko prebivalstva, kot ga je na primer v Italiji samo v Padski nižini. Nekoliko boljši položaj, a ne zadosten imajo s tega vidika Iran, Alžirija, Nigerija, Indonezija in Venezuela.

Ker ne morejo nalagati denarja doma, vlade petrolejskih držav pošiljajo svoje velike zasluzke zlasti v dve smeri: v velike

banke ter v nakupovanje zahodne industrije. Šejki nalagajo svoj denar v evropskih in ameriških bankah, ustanavljajo pa tudi lastne arabske banke ter mešane banke skupaj z zahodnimi finančnimi zavodi.

Značilna je na primer finančna ustanova UBAF, ki je zveza francoskih in arabskih bank in preko katere gredo arabska plačila za nakupovanje orožja.

Ameriško zakladno ministrstvo sodi, da so arabske naložbe na Zahodu samo v prvih osmih mesecih letos znašale 15 milijard dolarjev. Sedem milijard je odpadlo na Združene države, kjer so Arabci kupovali zlasti zakladne bone, delnice in nepremičnine, pet milijard je odpadlo na Evropo in tri milijarde na mednarodne finančne ustanove in dežele v razvoju. Samo v Veliki Britaniji je zdaj kratkoročnih naložb v bankah okrog 13 milijard dolarjev, ki so večinoma prispeli z Bližnjega vzhoda. Kratkoročne naložbe v bankah so tako imenovani vroči ali špekulacijski kapitali, ki povzročajo največje motnje v svetovnem monetarnem sistemu. Kratkoročnih vlog banke namreč ne morejo uporabiti za dolgoročne naložbe in normalno poslovanje zaradi prevelikega rizika.

Iranski šah, ki je poleg kralja Saudske Arabije in kuwaitškega šejka glavni zagovornik sedanje petrolejske politike, je v Zahodni Nemčiji kupil preko 25 odstotkov delnic Kruppovih tovarn, ki so eden glavnih orjakov nemške industrije. Svojo soudeležbo pri tej jeklarski družbi hoče še povečati. Zdaj je na potovanju po Avstraliji, kjer osebno vodi iransko gospodarsko odposlanstvo ter raziskuje, kje bi tudi tamkaj naložil svoje petrolejske dolarje.

Kralj Saudske Arabije pa je za 200 milijonov dolarjev kupil soudeležbo pri ameriški nepremičninski družbi »Fannie Mae«. Šejk Abu Dabija je kupil za 36 milijonov funtov šterlingov nebotičnik »Commercial Union« in šejk Kuwaita je ponudil 107 milijonov funtov šterlingov za prevzem nepremičninske družbe »Saint Martins Property«.

Kaj predvideva državni proračun

(Nadaljevanje s 3. strani)

jijo, da se bo zmanjšala zaposlitev zaradi padca naložb, uvoza in blagovne potrošnje.

Stališče sindikatov

Federacija sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL je odobrila listino, v kateri postavlja zahteve za bodoča pogajanja z vlado in s podjetniki. Opozicija v sindikalni zvezi CISL je izrekla graje, da lista vsebuje pretirane zahteve, ki bodo samo še bolj vzpodbudile inflacijo v Italiji.

Glede cen sindikalna lista zahteva jamstvo za takoimenovano demokratično nadzorstvo nad njihovim formiranjem ter nad ugotavljanjem in lokalizacijo zalog. Objavljati je treba sestavo stroškov in oblikovanje cen v raznih fazah razdeljevalne mreže. Potrebna je takojšnja javna akcija za oskrbo s surovinami ter z blagom široke potrošnje.

Glede pokojnin sindikalna lista poudarja, da je treba poenotiti splošni zavarovalni sistem zavoda INPS, povišati je treba najnižje pokojnine zlasti zaradi inflacije, po-

kojnine odvisnih delavcev do 100 tisoč lir je treba povezati s plačno dinamiko, pokojnine avtonomnih delavcev naj bi izenačili z novimi minimalnimi pokojninami odvisnih delavcev, socialne pokojnine je prav tako treba dvigniti do minimalnih in pokojnine javnih uslužbencev je treba prilagoditi prečni lestvici plač.

Za draginjske doklade sindikalna lista zahteva poenotenje draginjske točke na najvišji ravni, ki znaša 948 lir. To velja za uslužbence v industriji, trgovini in kmetijstvu, medtem ko naj bi za javne uradnike podvojili doklade od 40 na 80 tisoč lir.

Posebne izboljšave zahteva sindikalna lista za gradbince, všteti dopolnilno blagajno.

—o—

Na Portugalskem se krepijo manifestacije levice, ki je prisilila avtorja demokratičnega prevrata in dosedanjega predsednika generala De Spinoła k odstopu. Bati se je, da bo Portugalska končala tam kot Čile.

Kaj je prinesel Leone iz Amerike?

(nadaljevanje s 1. strani)

pogostih medsebojnih posvetov v duhu atlantske izjave, katero so podpisali 26. junija v Bruslju. Uradno poročilo vsebuje deset točk.

V prvi točki Amerika in Italija ponavljata obveznost, da se bosta dalje trudili za mir ter za odpravo vzrokov mednarodne napetosti in spopadov. Druga točka poudarja važnost Atlantske zveze, ki jamči varnost držav članic ter je tako nujno potrebno orodje tudi za mednarodno spravo. V tretji točki uradno poročilo govori o okrepitvi Atlantske zveze ter o vlogi, katero Ford pripisuje prispevku Italije. Četrta točka obravnava važnost Evropske gospodarske skupnosti ter dodaja obveznost, da bosta Amerika in Evropa okrepili medsebojne posvete v okviru atlantskega sodelovanja. S peto točko se Italija in Amerika obvezujeta, da bosta spodbujali sklepanje mednarodnih sporazumov o nadzorstvu nad oborožitvijo. V šesti točki je izražena zaskrbljenost zaradi položaja na Sredozemlju ter je Italiji priznana važna vloga pri zagotavljanju stabilnosti v tem delu sveta. Gospodarska in finančna vprašanja nato obravnava sedma točka. Potrebne so za ta namen rešitve, ki pa presegajo zmogljivosti ene same države ter je zaradi tega potrebno mednarodno sodelovanje. Predsednik Ford zagotavlja tvorno in odgovorno sodelovanje Združenih držav za obnovitev gospodarskega ravnovesja v Italiji. Zadnje tri točke končno govorijo o dvostranskem sodelovanju med obema državama, o prijateljskih stikih med njima ter o vabilu Fordu, naj uradno obišče Italijo.

Ameriško posojilo?

Namig uradnega poročila o prispevku Združenih držav za gospodarsko obnovo Italije je okrepil govorice, po katerih si je italijanska vlada zagotovila novo ogromno posojilo. Slednje naj bi znašalo 15 milijard dolarjev ali 10 tisoč milijard lir, kar je trikrat toliko, kar upa italijanska vlada zbrati z najnovejšimi davčnimi ukrepi.

Zunanji minister Kissinger je priznal, da so sedanje konjunkturalne težave posledica okoliščin, katerih Italija sama ne more nadzorovati, to je petrolejske krize ter inflacije, ki sta zajeli številne države.

V Rimu novice o ameriškem posojilu niso potrdili niti zanikali. Videti je, da uradni krogi ne marajo razširjanja uradnih tajnosti kot v priložnosti nemškega poso-

jila Italiji. Socialisti so namreč že pričeli polemiko ter zahtevajo, naj vlada pojasni, kakšne protiusluge bo morala dati Italija za ameriško posojilo. Pri tem namigavajo zlasti na morebitne večje vojaške obveznosti Italije v okviru Atlantske zveze.

Predsednik Leone se je v New Yorku sestel tudi s predstavniki ameriškega gospodarskega sveta. Spomnil je, kako se je italijanska gospodarska obnova po avtarhiji ter po vojnih ruševinah pričela s širokosrčnimi podporami Združenih držav. Italijansko gospodarstvo se je kasneje tako razvilo po zaslugi podjetnikov in delavcev ter umne gospodarske politike, da so ga nazvali »gospodarski čudež«.

—o—

Kulturne novice

LOŽARJEVA 70-LETNICA

Pred kratkim je obhajal svojo sedemdesetletnico odlični slovenski etnograf, arheolog in umetnostni zgodovinar dr. Rajko Ložar. Sodeloval je med drugim pri monumentalnem delu »Narodopisje Slovencev« (1944). Zdaj živi v Združenih državah, a še vedno in pridno deluje kot narodopisec in objavlja svoje spise v koroškem »Našem tedniku«. Za tisk ima pripravljeno o značilnosti slovenskih kmečkih domačij na Koroškem, s čemer so se doslej ukvarjali v glavnem tujci.

V Kopru je bilo mednarodno posvetovanje arheologov o karantansko-ketlaški kulturi. Sledi mu posvetovanje slovenskih zgodovinarjev. En dan posvetovanja bo v Trstu (4. t.m.); tržaški dan organizira Narodna in študijska knjižnica. Zgodovinar Samo Pahor bo predaval ta dan o »Ustanovitvi političnega društva Edinost« (ob njegovi stoletnici) in o razvoju tržaške naselbine. Predavala bosta tudi Jože Pirjevec in Boris Gombač. Isti dan zvečer bo v Kulturnem domu akademija za stoletnico Edinosti.

Na tržaški univerzi bo od 18. do 20. t.m. študijsko posvetovanje o zemljiških knjigah. Prireja ga deželna uprava. Med drugim bo imel dr. Drago Štoka referat o temi »Zemljiška knjiga in pravno-jezikovni problemi«. Govorili bodo tudi advokat dr. Berdon in univ. profesorja Gabrielli in Bartole.

Glasbena matica je priredila za začetek svoje nove koncertne abonmajske sezone tiskovno konferenco, ki je bila v sredo dopoldne v Kulturnem domu. Naše naročnike in bralce opozarjamo na njene abonmaje.

SLOVENSKA ZMAGA NA OLIMPIADI V NICI

Z letošnje šahovske olimpiade, na kateri je zmagala Sovjetska zveza, druga pa je bila Jugoslavija, objavljamo naslednjo partijo, v kateri je slovenski vele mojster Planinc (časovno četrty slovenski vele mojster za Vidmarjem Pircem in Parmo) prepričljivo nadigral ameriškega vele mojstra Lombardya.

PLANINC - LOMBARDY

Kraljevi indijski napad

1. g3 d5, 2. Lg2 Sf6, 3. d3, c6, 4. Sd2 g6, 5. Sgf3 Lg7, 6. 0-0 0-0, 7. e4 de4, 8. de4: Sfd7.

S to potezo se začne boj za središčno polje e5, katerega bo na koncu beli izvojeval v svoj prid.

9. a4 (pripravlja 10. Sc4) c5, 10. Sc4 Sc6, 11. a5 Sd4, 12. Sfd2 Se5, 13. Se3 Sec6, 14. c3 Se6, 15. Sdc4 Se5.

Črni ne more preprečiti f4 in s tem nadzorstva in morebitne zasedbe polja e5 s strani be'ega. Zato namerava prenesti lovca na damino krilo, da z njim izvaja pritisk na osamljenega belega kmeta a5.

16. Se5: Le5:, 17. f4 Lc7, 18. Db3.

Posredna obramba kmeta a5. Če ga črni vsame: 18. ... La5:, odgovori beli z 19. Td1 in sedaj:

A) 19. ... Db6, 20. Da4 in črni izgubi lovca.

B) 19. ... Dc7, 20. Sd5 Dd8, 21. Sf6+ ef6:, 22. Td8: Ld8: in beli dobi damo za trdnjavo, skakača in kmeta, ne glede na boljšo pozicijo.

18. ... c4.

Taktični udar, ki pa je ob precizni igri belega bob ob steno. Seveda bi sedaj 19. Dc4: omogočila 19. ... La5:, saj na 20. Td1 sledi enostavno 20. ... Dc7 in beli ne razpolaga več s potez o. 21. Sd5 kakor prej. Pa tudi 21. Db5 ne gre zaradi 21. ... Lb6, ki veže skakača in zato zopet onemogoči Sd5. Toda beli lahko vzame kmeta s skakačem!

19. Sc4: Dd3.

Spet ribarjenje v kalnem! Na 20. Td1 bi namreč sledilo 20. ... Sc5.

21. Td3: Sb3, 22. Tb1! itd. in črni bi brez škode dobil kmeta nazaj. Črni pa mu ne nasede. Z naslednjo potezo prepreči Sc5 in istočasno razvije daminega lovca na takorekoč »naravno« polje.

20. Le3 Dd7, 21. e5.

Po taktičnem intermezzu, iz katerega je izšel nedotaknjen, nadaljuje beli dosledno z začetnim načrtom: napad na daminem krilu in že grozi 22. Lb7: Tb8, 23. a6 itd.

21. ... Sd8, 22. a6 De6.

Posredna obramba polja b7 z napadom na Sc4, poleg tega pa še »grožnja«, da se osvobodi, pa čeprav za ceno materiala. Npr.: 23. ... Lb6, 24. Lb6: ab6:, 25. ab7: Lb7:, 26. Ta8: Lg2, 27. Kg2: Dd5 itd. Beli mu ne privošči niti tega!

23. Tfd1 Lb6, 24. Ld5 (vmesna poteza, ki ovrže gornjo razbremenitveno varianto) Le3+:, 25. Se3: Db6, 26. Db6: ab6:, 27. ab7: Črni se vda.

Na 27. ... Lb7: sledi seveda 28. Ta8: La8:, 29. La8:. Na 27. ... Ta1: pa seveda 28. bc8: -D.

—o—

V Jugoslaviji objavlja tisk še vedno ostre članke proti stalinistično - kominformistični struji, ki je pripravljala ustanovitev ilegalne kominformistične partije, za kar je bila obsojena pobudniška skupina na razne, tudi visoke kazni. Sovjetska zveza je zanikala, da bi jim dajala podporo.

pohišstvo

KOZMAN

VABIMO cenjene odjemalce naj obiščejo NOVO TRGOVINO S POHIŠTVOM v Ulici Castaldi 3 v Trstu - Tel. 762966 (pri Trgu Garibaldi).

OGLEDALI si bodo med drugim edino razstavo na Tržaškem vseh vrst izdelkov z n a n e TOVARNE MEBLO (kmečke dnevne sobe, skrinje, kmečki kotli itd.) in velik izbor kuhinj Podjetja CUMINI.